Szellem a palackban

Cipó megkért, hogy segítsek, mert nem gyõzi palackba gyömöszölni a szellemeket. Lementem vele a pincébe, ahol az egyik sarokban frissen mosott üvegek sorakoztak: vállas bordóiak, hasasabb burgundiak, félliteres tokajiak. Úgy csináltuk, hogy fogtam egy alkalmas üveget, Cipó meg elkapta az egyik levegõben kavargó szellem grabancát, belenyomkodta a palackba, gyorsan dugót nyomott rá, amire aztán rávágtam párat a fakalapáccsal, hogy jól beszoruljon. Nagy csomó szellem bucskázott ott egymás hegyén-hátán — az idei termés —, de azért elbántunk velük. Hamarosan ott sorakoztak glédában a palackos állványon, fenékkel kissé felfelé. Volt egyéb munka is. Ott voltak például az egy ideje már itt álló, de még érésben, fejlõdésben levõ palackos szellemek. Amelyiknél összegyûlt némi seprõ a nyakrészben, azokból kipattintottuk a dugót, egy gyors mozdulattal kilöttyintettük a lepedéket, aztán visszaraktuk õket érlelõdni. A pincehelyiségbõl hosszabb folyosók indultak befelé, falukat vastagon borította a nemes penész, itt sorakoztak a régebbi palackok. Tartalmuk már letisztult, de azért ezeket is át kellett forgatni idõnként, hogy meg ne aludjanak, össze ne töppedjenek, elevenek maradjanak. Itt már szívesen elbabráltunk, gyertyafénynél vizsgálgatva a föléjük akasztott táblácskákon a krétafeliratot, elidõzve a jobb évjáratok elõtt, emlékeket idézgetve: ez itt testesebb, súlyosabb, ugyanakkor harmonikus, zamatos, amaz vékonyabb, karcosabb, de pazar illatú, emez mély tüzû, lobogó, felkavaró, amott megint egy könnyed élményt adó. Voltak persze olyanok is, amelyek megecetesedtek, besavanyodtak, némelyik egészen megkeseredett. Ezeknél a régi szellemeknél sose lehet tudni: mindig lutri, milyen lesz, mikor felbontod a palackot. Aztán volt néhány üveg, amiben semmi se volt már. Megrepedezett a dugójuk, a szellem lassacskán elillant, s ma már csak találgatni lehetett, mivé lehetett volna.

Egészen bent, a pince mélyén volt még egy sor palack, ott õrizte Cipó a legféltettebb, legértékesebb, vérszínû, pokol-tüzes, egyszerre lágy és kemény, vagy éppen szellõ-finomságú, puhán ölelõ szellemeit, kivételes évjáratokból. Engem se szívesen vitt ide, mert nem volt veszélytelen hely. Némelyikben akkora erõ lakozott, hogy felébredve szunnyadásából szétvetette az üveget, és bizony sokszor csak igen kétes kimenetelû csatában tudta Cipó visszabirkózni õket egy palackba. Mégsem volt szíve megszabadulni tõlük — ezek a gyûjtõk már csak ilyenek.

Tekintettel a közelgõ ünnepekre magunkhoz vettünk néhány éppen beérett, de még fiatalos ígéretû palackot, hogy ottfent majd belekóstolunk. Cipó ebben nagy szakértõ volt: mindig tudta, melyik az alkalomnak megfelelõ szellem, milyen körítéssel kell fogyasztani, mennyit ajánlatos éhgyomorra, mennyit telire. Teljes legyen az élvezet, de nagyon meg se ártson — ehhez igazán csak egy ilyen vérbeli szellem-mester ért.

Kifelé menet megpillantottam egy fölös üres üveget. Gondoltam egyet, és egy adagot beletöltöttem magamból. Ráütöttem a dugót, és elhelyeztem egy sötét sarokban, föléje kis táblára ráírtam: Én / Hetedhét dûlõ / Évjárat. Vajon mi lesz velem? Száz év múlva, ha kibontanak, tüzesen, testesen ömlök-e elõ, vagy karcsún, zamatosan hussanok-e ki? Vagy keserû, savanyú, élvezhetetlen leszek, és megszabadulnak tõlem? Esetleg én is a pince mélyére kerülök? Ahogy magamat ismerem, legvalószínûbb, hogy a dugó elsõ repedésén szép csendesen elillanok, csak egy kis hûvös pinceszagot hagyok, hadd találgassanak a kései utódok, silabizálgatva az elmosódott krétafeliratot, aggodalmasan szaglászva az üres palackot.